

PL. nr. 420/16.12.1998.

Către

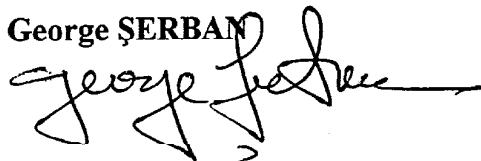
BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Am onoarea să vă înaintez, alăturat, în temeiul art. 73 din Constituția României, propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 48/1992 a Audiovizualului, spre a fi supusă aprobării Camerei Deputaților.

Având în vedere multiplele implicații ale prezentei propuneri, precum și necesitatea stringentă a armonizării legislației românești cu cea a Uniunii Europene, solicit dezbaterea sa în procedură de urgență.

Deputat P.N.Ț.C.D.,

George ȘERBAN

EXPUNERE DE MOTIVE

Legea nr. 48/1992 a oferit cadrul legal pentru trecerea audiovizualului românesc de la monopolul de stat la dezvoltarea pluralistă, bazată pe proprietate privată, economie de piață și liberă concurență. Ceea ce a urmat a fost o veritabilă explozie în domeniu, România devenind, în numai câțiva ani, țara cu cele mai multe posturi de radio și televiziune private dintre fostele state socialiste. A apărut un nou sector economic, dinamic și incisiv, care, pe lângă satisfacerea nevoilor de informare ale opiniei publice, a creat locuri de muncă, aduce venituri la bugetul statului și participă pozitiv la balanța comercială externă, prin atragerea de comenzi de publicitate din partea firmelor straine ce operează pe piața românească.

Dezvoltarea accelerată a audiovizualului face ca actuala Lege 48/1992 să nu mai corespundă realității dinamice din domeniu, constituind uneori chiar o frână în calea materializării unui potențial economic în creștere. Pe de altă parte, unele dintre prevederile legii au generat și generează confuzii, lasă loc controverselor și suspiciunilor.

În acest context, prezenta propunere legislativă s-a concentrat asupra următoarelor aspecte:

1. Din punct de vedere formal, legea se impunea a fi structurată astfel încât materia să fie asamblată logic și să aibă coerență.

2. Multe dintre prevederile legii referitoare la libertatea și responsabilitatea actului de informare, la drepturile și răspunderile jurnaliștilor din domeniul audiovizualului au constituit subiect de controverse, ceea ce necesită clarificări și nuanțări.

3. Reglementările din actuala lege referitoare la publicitate și la sponsorizare sunt sumare și lesne interpretabile, ceea ce a constituit un handicap pentru Consiliul Național al Audiovizualului, care s-a străduit să aplice recomandările în materie ale Uniunii Europene; introducerea în lege a unor capitole speciale dedicate acestor teme constituie un sprijin pentru eforturile Consiliului Național al Audiovizualului.

4. O sursă de numeroase dispute a fost interdicția din lege referitoare la producțiile audiovizuale „obscene, contrare bunelor moravuri”, care s-a aflat în centrul dezabaterii publice mai ample privind protejarea dezvoltării personalității minorilor.

Exprimarea vagă și generalizatoare din lege a născut toată gama de interpretări, de la cele mai restrictive la cele mai permissive. Prezenta inițiativă legislativă propune înlocuirea enunțării de principii cu desemnarea efectivă a genurilor de producții audiovizuale periculoase pentru evoluția moralei publice și educația minorilor. Sunt precizate genurile complet interzise, cele cu un grade de periculozitate mai reduse, tronsoanele orare în care pot fi difuzate acestea din urmă, precum și măsurile obligatorii de avertizare a părinților.

Propunem, de asemenea, crearea în cadrul Consiliului Național al Audiovizualului a Departamentului pentru protecția minorilor, format din specialiști în psihologia copilului, sociologia educației și artă cinematografică, având drept atribuții principale oferirea de consultanță difuzorilor de programe în aplicarea prevederilor legale în materie și publicarea cel puțin lunară a clasificării producțiilor de pe piața audiovizualului, în funcție de gradul lor de risc pentru morala publică și educația minorilor.

4. În acest moment, din diferite motive, există în România un număr mare de posturi private de radio și televiziune care abia mai supraviețuiesc financiar, difuzează programe sub standardele firești și recurg, în ultimă instanță, pentru a nu sucomba, la „afilieri” (nereglementate legal) cu diferite grupuri de mijloace de comunicare în masă, mai mult sau mai puțin puternice. În consecință, este necesar ca legea să permită o libertate mai mare de circulație a capitalului, pentru a oferi șanse de revigorare financiară și calitativă posturilor de radio și televiziune aflate în suferință. Pe de altă parte, o prea mare concentrare monomedia sau multimedia poate limita libera concurență și, îndeosebi, poate afecta pluralismul opiniilor și chiar fundamentele democratice ale statului. De aceea, propunerea legislativă de față liberalizează concentrarea capitalului în domeniul audiovizualului, dar stabilește și măsuri antimonopol, după modelul statelor civilizate, care au domeniul audiovizual privat bine dezvoltat.

5. Prin introducerea „Planului național de repartizare a frecvențelor radioelectrice destinate difuzării programelor audiovizuale”, întocmit de Ministerul Comunicațiilor și adoptat prin Hotărâre de guvern, și a „Registrului național al frecvențelor radioelectrice destinate difuzării programelor audiovizuale”, gestionat de Consiliul Național al Audiovizualului, se elimină definitiv suspiciunile și acuzațiile privind administrarea pe criterii „pecuniare” sau clientelare a rezervei de frecvențe

radioelectrice disponibile pentru audiovizual. În virtutea noilor prevederi, transparența ar urma să fie deplină: toate frecvențele disponibile pentru audiovizual se introduc în Planul național, iar Consiliul Național al Audiovizualului le trece în Registrul național, oricare cetățean având dreptul să afle ce frecvențe există într-o zonă sau alta, care sunt libere și care sunt concesionate.

6. O altă sursă importantă de suspiciuni, acuzații și chiar procese a fost modul de desfășurare a concursurilor pentru atribuirea de către Consiliul Național al Audiovizualului a licențelor de emisie. Amendamentele la Legea 48/1992 cuprinse în prezenta propunere legislativă încearcă să introducă transparență și în acest domeniu.

7. În fine, pe lângă alte amendamente, inițiativa noastră legislativă propune eliminarea sancțiunilor penale din Legea audiovizualului, dar și întărirea autorității Consiliului Național al Audiovizualului, oferindu-i acestuia mijloacele și mecanismele prin care să asigure respectarea legalității și să forțeze firmele contraveniente la plata amenzilor. Este o măsură necesară, în condițiile în care nici una dintre amenzile acordate de Consiliul Național al Audiovizualului în decurs de șase ani nu a fost achitata de contravenint și nici o instituție nu a fost în stare să intervină.

Prin adoptarea prezentei inițiative legislative, Legea românească a audiovizualului asimilează reglementările Uniunii Europene în materie și, în primul rând, Directivele 552/89 și 36/97 ale Consiliului European, asigurând, astfel, un argument în plus politicii noastre de integrare europeană.

În formularea prevederilor prezentei propuneri legislative am ținut seama de sugestiile comunicate de Consiliul Național al Audiovizualului și de două asociații profesionale (ARCA și APRCC).